

Handläggare: Christina Höglom
Telefon: 08 508 25 606

Till
Socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Handlingsplan avseende HIV/STI-prevention för Stockholms stad

(1 bilaga)

Förslag till beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner programmet
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har tagit fram ett förslag till handlingsplan avseende HIV/STI-prevention för Stockholms stad. Syftet med föreliggande plan är att

- a) identifiera stadens ansvar och insatser för det hiv-preventiva arbetet
- b) identifiera behov av samordning med andra huvudmän
- c) utgöra ett stöd för fördelning av det statliga bidraget till hiv-preventiva insatser.

Planen riktar sig till

- a) Personal i Stockholm stad som i sitt yrke kommer i kontakt med människor som har behov av hjälp och stöd med anledning av hiv/STI relaterade frågor.
- b) Förtroendemän och chefer i ledande ställning som tar beslut om insatser och resursfördelning i stadens verksamheter.
- c) Nationella och regionala myndigheter som staden samarbetar med i arbetet med hiv/STI prevention.
- d) Enskilda organisationer som staden samarbetar med i arbetet med hiv/STI prevention.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts vid staben vid socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor. Arbetet med handlingsplanen har koordinerats genom hiv-sekretariatet på socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen. Arbetet inleddes med en bred genomgång med nyckelpersoner inom stadens olika verksamheter och regionala och statliga organ samt frivilligorganisationer. Inom staden kontaktades bl.a. äldreförvaltningen, utbildningsförvaltningen och flera stadsdelsförvaltningar. Inom socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har uppgifter inhämtats från stadsövergripande verksamheter, enheten för hemlösa, boende och behandlingsenheten, enheten för uppsökande verksamhet, prostitutionsenheten, sfi, flyktingsamordnare, Maria Ungdom m.fl. Under utredningens gång har även löpande information inhämtas från Landstinget förebygger Aids, Lafa och Socialstyrelsen, SoS samt från personer i Göteborg och Malmö som arbetar med motsvarande handlingsplaner för sina respektive områden.

I oktober 2009 organiserades ett seminarium med representation från ovannämnda förvaltningar och enheter. Dessutom deltog frivilligsektorn med Noaks Ark, Convictus, RFSL/Stockholm, RFSU/Stockholm, Hiv-Sverige, Somaliska Hälsoteamet och Posithiva Gruppen. Under seminariet arbetade man gemensamt fram förslag till åtgärder för riskutsatta grupper. Seminariet finns dokumenterat i rapporten "Planeringsworkshop för upprättande av handlingsplan avseende STI/hiv prevention i Stockholms stad, 5-6 oktober 2009". Rekommendationer från seminariet har inarbetats i föreliggande handlingsplan.

Bakgrund

Det finns idag ca 30-35 miljoner människor som lever med hiv/aids och de senaste åren har ca 3 miljoner människor insjuknat varje år. De tidigaste aidsfallen i Sverige diagnostiserades år 1982. Hiv-infektionen har hittills kunnat kontrolleras relativt väl och Sverige har tillsammans med Finland, lägst andel hivinfekterade i

Västeuropa. Hiv intar dock en särställning bland sexuellt överförda sjukdomar genom sina allvarliga konsekvenser och genom att sjukdomen inte går att bota. Ett problem är också att hiv kan bli resistent mot dagens mediciner och att resistent hiv-stammar kan utvecklas och bli ett hot mot de behandlingsframgångar som vuxit fram.

I Sverige finns idag (2009) cirka 5 000 personer som lever med hiv/aids, varav cirka 3000 personer i Stockholms län. Årligen nyrapporteras drygt 400 personer med hiv-infektion varav hälften i Stockholms län. Majoriteten av de hivpositiva är 30-50 år och 70 procent är män. Personer smittade utomlands är fler än inrikes smittade. Geografiskt dominerar Stockholms län den inhemska smittspridningen.

Den genomsnittliga kostnaden för vård och behandling av en person med hiv är idag ca 130 000 kronor per år där läkemedelskostnaden utgör merparten. Modern behandling gör att överlevnaden, om diagnosen ställs tidigt, är i princip lika som för icke hivsmittade. För unga hivpositiva leder det till en livskostnad på 4-6 miljoner kronor i dagens penningvärde. Komplikationer kan tillstöta, mediciner behöva bytas ut o.s.v. vilket sammantaget gör det troligt att kostnaden per individ kommer att öka. Till detta ska naturligtvis läggas periodvis arbetsförmåga och individuellt lidande.

Förvaltningens synpunkter

Trots Sveriges förhållandevis gynnsamma situation vad gäller antal infekterade finns det skäl att vara fortsatt uppmärksam. En ökad smittspridning globalt och i vårt närområde i kombination med oäktsamma sexualvanor kan på kort tid förändra situationen. Det finns ett stort behov av att förstärka och koordinera de preventiva åtgärderna för allmänheten och för riskutsatta grupper. För detta krävs ett koordinerat och väl strukturerat samarbete. Föreliggande handlingsplan ska vara ett av verktygen för ett sådant samarbete.

Syftet med föreliggande plan är att

- a) identifiera stadens ansvar och insatser för det hiv-preventiva arbetet
- b) identifiera behov av samordning med andra huvudmän
- c) utgöra ett stöd för fördelning av det statliga bidraget till hiv-preventiva insatser.

Planen riktar sig till

- a) Personal i Stockholm stad som i sitt yrke kommer i kontakt med människor som har behov av hjälp och stöd med anledning av hiv/STI relaterade frågor.
- b) Förtroendemän och chefer i ledande ställning som tar beslut om insatser och resursfördelning i stadens verksamheter.
- c) Nationella och regionala myndigheter som staden samarbetar med i arbetet med hiv/STI prevention.
- d) Enskilda organisationer som staden samarbetar med i arbetet med hiv/STI prevention.

Handlingsplanen följer i princip strukturen i dels Nationell strategi mot hiv/aids (proposition 2005/06:60) dels SLL:s handlingsprogram för åren 2009-2013 angående STI/hiv prevention. I bilaga 1 ges en sammanfattning av åtgärderna enligt dessa dokument. De insatser som föreslås i föreliggande program för Stockholms stad är komplement till de nationella och landstingskommunala insatserna.

Bilaga: Handlingsplan avseende hiv/STI-prevention för Stockholms stad